

Henk Plasmeijer

(1946-2014)

Alles aan Henk Plasmeijer, die in december op 68-jarige leeftijd overleed, was ongebruikelijk: van zijn afkomst, uit een eenvoudig katholiek milieu in de Amsterdamse Spaarndammerbuurt, tot zijn onafscheidelijke vlinderdasje. Hij zou dus ook nooit een mainstream-econoom worden.

Na de mulo vertrok Henk als matroos op de grote vaart; hij kwam terug om op de avondschool een vwo-diploma te halen en ging economie studeren in Tilburg. Daar verruilde hij – dat was wel een beetje stereotiep – het katholieke geloof voor het marxistische. Als jong wetenschappelijk medewerker in Groningen trad hij in 1977 toe tot de redactieraad van het door Wiemer Salverda en Hans Schenk in dat

jaar opgerichte Tijdschrift voor Politieke Economie (TPE). Als aanvankelijk radicaal-links medium kende dit blad geen hoofdredacteur, maar als kernredacteur vanaf 1987 werd Henk dit de facto. Hij was de drijvende kracht achter de dagelijkse voortgang en instandhouding en de geleidelijk meer neutrale wetenschappelijkheid van het blad. Zijn bemoeienis ging van zakelijke besognes als de overgang van eigen beheer naar een professionele uitgever, tot het redigeren van de papers van de Vereniging voor Politieke Economie in het boek *De Theoretische Grondslagen van Economisch Beleid* (1988). Het septembernummer 2006 was het laatste van de redacteurs Boe Thio, Lidwin van Velden en Henk, waarna het TPE voortleeft als TPE-digitaal.

Bij Hans-Jürgen Wagener promoveerde Henk op een dissertatie over productieve en onproductieve arbeid, waarin zijn marxistische oriëntatie en zijn belangstelling voor de geschiedenis van de economie samenkwamen. De hedendaagse relevantie kwam aan de orde in het laatste, speltheoretische hoofdstuk over de verdeling van huishoudelijke taken. Zijn eigen publicaties in TPE waren onder meer de rehabilitaties van ten onrechte vergeten economen als Sam de Wolff, Gerhard Wiebols en Elisabeth van Dorp. Niet modieus, wel relevant, zo zou je zijn TPE-artikelen kunnen kenschetsen: variërend van het rendement van economisch onderwijs, bezien door de bril van John Stuart Mill, tot – al in 1998! – een kritische beschouwing over de academische publicatiedwang in relatie tot aantallen en abonnementen van wetenschappelijke tijdschriften. Een heel werkzaam leven van 36 jaar bleef Henk aan de Groningse universiteit verbonden.

Toen het marxisme in economische studieprogramma's op de achtergrond raakte, verzetten Wagener en Plasmeijer de bakens naar een meer institutionele benadering. Toen Bob Coats mij vroeg

voor het Nederlandse hoofdstuk in een bundel over de naoorlogse ontwikkeling van de economische wetenschap in West-Europa, voelde ik me in mijn eentje te onzeker en kwam onze samenwerking op gang. Die kreeg een vervolg in andere Routledge-bundels over de canon in de economie (onder redactie van Psalidopoulos) en over de geschiedenis van economische leerboeken (onder redactie van Augello en Guidi). Met Ivo Maes en Erik Buyst schreven we een artikel in HOPE over de naoorlogse economiebeoefening in Nederland en België. Natuurlijk hoorde daar ook gezamenlijk congresbezoek bij, met gedeelde maaltijden en cafébezoek

die ik als herinneringen koester.

Twee andere beelden komen op, van een winters congres in Venetië: met Henk soppend in de sneeuw door de witte stad, en de oude katholiek Henk die aan een Japanse collega (geschiedenis van de economie is een groot vak in Japan) enthousiast het stripverhaal van Jezus' leven op middeleeuwse fresco's uitlegt.

Na het vertrek van Wagener naar Frankfurt aan de Oder was Henk een beetje een solist in zijn vakgroep; dat belette hem niet om vijfmaal docent van het jaar te worden, met zijn bevlogenheid ondersteund door een vroegtijdig gebruik van PowerPoint. Dat hij desondanks geen universitair hoofddocent werd, weet hij zelf aan zijn oude marxistische etiket. Zijn belang voor de geschiedschrijving van het Nederlands economisch denken is er niet minder om.

Kenmerkend voor Henk waren ook een grote vriendenkring buiten het economiecircuït, en een enorme literaire belezenheid. Na een pijnlijke scheiding bracht hij het laatste hoofdstuk van zijn proefschrift in praktijk door de jongste van zijn twee zoons alleen op te voeren. Zijn vrienden hadden hem graag nog vele jaren met zijn nieuwe liefde Bernadette gegund. Een paar honderd mensen waren aanwezig bij zijn begrafenis waar gehuild, gelachen en muziek gemaakt werd.

EVERT SCHOORL

Voormalig opleidingsdirecteur van de SOM Research School aan de Rijksuniversiteit Groningen